

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY
2012. március 3.**VIII. OSZTÁLY****A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra****I. 30 pont****Olvasd el figyelmesen az alábbi két szöveget, majd oldd meg a feladatokat!**

Azt a kis sárga motort, amelyet egy kalitkában helyeznek el, s amelyet naponta cukorral és sárgarépával töltenek meg, amelyet kora reggel a nap első sugara húz föl, hogy azután egész nap, amíg csak ki nem fogy belőle a cukor és a sárgarépa, ugráljon, billegjen, és benzinmotor berregésénél is rettenetesebben csiripeljen - kanárinak nevezik. (...)

Lelketlen kufárok összefogdossák a kis szörnyetegeket, és rossz ízlésű európaiaknak eladják, akik kalitkába helyezik őket, és a szobájukban tartják. (...) Bezzeg a józanabb falusiak nem mondják, hogy a béka vagy a szúnyog énekel. Még a falusi madarakra, a fülemülére, a sárgarigóra pacsirtára is csak a városiak mondják, hogy énekel, a falusiak nem. Szerény véleményem szerint énekel Caruso, de a kanári nevű sárgarépa-motor nem. Hogy is lehet éneknek, zenének tartani azt az örült, eszeveszett, értelmetlen csiripelést, vijjogást, huhogást, vartyogást, füttyülést, krárogást, amit például nyári reggelen a sok neveletlen madár az erdőben véghezvisz, amiben nincs sem ritmus, sem melódia, sem összhang, s ami fejetlenebb, mint mikor a zenészek hangszereiket hangolva összevissza cincognak, búgnak, fuvoláznak, trombitáznak - s amelyet sem Tango, sem más karmester nem vezényel, hogy egységes, értelmes muzsika legyen belőle. Szóval, a kanári csiripel, vijjog, sistereg, füttyül, sípol, szörcsög, vagy akármi, csak nem énekel.

Ebben a közhaszontalan, sőt, káros tevékenységben aztán az egész kis lény ki is merül. Semmi más érdekes tulajdonsága nincsen, nem ír, nem számol, nem sakkozik, nem dominózik, nem pipázik, nem mondja annak a számarának, aki előfüttyül neki, hogy: maga majom.

Nagyságára nézve akkora, mint egy kis vékony veréb, élettartama száz év, de ha a gazdája előbb megunja a csiripelést, előbb is agyonütheti.

(Nagy Lajos: Képtelen természetrajz)

Amíg a szabadban élő vadkanári a nemeskanári mai kultúráltságáig fejlődött, – írja A kanári című könyvében Fodor Pál – az éghajlati viszonyok, a táplálék és életmód megváltoztatása a korlátozott mozgási lehetőség, a napvilág és a szabad levegő hiánya, végül a túlzásba vitt rokontenyésztés vagy a különféle keresztezések következtében, úgy alakja, mint színezete és énekhangja nagy átalakuláson ment keresztül.

A szelíd kanári ősi alakjának és színének megváltozásával egyidőben elvesztette eredeti hangját is. Az ősi kanári tüzes és érces hangváltozásait a kötöttebb, de tisztább csengésű ének váltotta fel. Igen különleges madárcák az angol kanári madarak. (...) Színük eredetileg mély tökéletessárga, mely az egész testfelületen egyenletesen elosztott, melynek színét a tenyésztők mesterségesen megváltoztatják, úgyhogy vannak narancssárga és vörössárga színűek. Ezt a mesterséges átszínezítést cayenne-bors etetésével érik el.

(Brehm: Az állatok világa)

Hasonlítsd össze a két szöveget! Értelmezésedben figyelj a következő szempontokra:

- a címek értelmezése
- a kanáriról közölt ismeretek
- a szerzők viszonyulása a témához
- a stílus és szóhasználat
- a kommunikációs funkció

II.**40 pont****Folytatsd a következő monológot 20-25 mondattal!**

Amióta nagy vagyok, és az ötéves húgomnak is több esze van, mint nekem, arra is kíváncsiak, hogy mondd, édes fiam, tulajdonképpen hogyan képzeled el az életet? Az életet olyankor kellene elképzelnem, amikor hangosan bőgétem a magnót, ...

(Janikovszky Éva: Kire ütött ez a gyerek?)

III.**20 pont****1. Írd le helyesen a következő mondatot, ne feledkezz meg az írásjelekről sem!**

haaccmeccóollóteccer majdmegláttják hogymeccemakertyüket

2. Oldd meg a következő szóegyenletet úgy, hogy értelmes szó legyen a megoldás! (Pl. rágószer + közvetítés = vendégül látás > fog + adás = fogadás)

ételízésítő + erődítmény = vágyakozó
idős + arra a helyre + kacat = szorongás
hím + ének + állat = tűzhely
téli közlekedési eszköz + vacok = részvét
fogoly + háziállat = tolvaj

Megjelenés: 10 pont

Összesen: 100 pont